

**แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
ตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไตรซิง สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3**

**Guidelines for the Operation of Care System using Digital Technology on
base Brahnavihara Dhamma IV of Trikhung School Network
under Surat Thani Primary Educational
Service Area Office 3**

นันทพร สุขสบาย

Nuntapon Suksabay

สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Department of Buddhist Educational Administration,

Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University,

Nakhon Si Thammarat Campus

E-mail: Krutaky6@gmail.com

Received: April 04, 2026; Revised: April 11, 2026; Accepted: April 16, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามหลักพรหมวิหาร 4 และ 3) นำเสนอและประเมินแนวทางดังกล่าว ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 15 คน การสัมภาษณ์เชิงลึกเพิ่มเติม 5 คน และการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริม การป้องกันและช่วยเหลือ และการส่งต่อนักเรียน โดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง อย่างไรก็ตาม การจัดการข้อมูลยังพึ่งพาเอกสาร ขาดระบบฐานข้อมูลกลาง ทำให้การเชื่อมโยง วิเคราะห์ และติดตามข้อมูลไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งบุคลากรมีภาระงานสูงและขาดการพัฒนาทักษะดิจิทัล ส่งผลให้การใช้ข้อมูลเชิงรุกยังไม่เต็มประสิทธิภาพ แนวทางการดำเนินงานที่พัฒนาขึ้นเป็นกระบวนการเชิงระบบภายใต้การนำของผู้บริหาร โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ คลาวด์คอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูลกลาง เครื่องมือดิจิทัล เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์สื่อสาร และสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสนับสนุนการจัดเก็บ วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน และยึดหลักพรหมวิหาร 4 ได้แก่ เมตตา กรุณา มุติตา และอุเบกขา เป็นฐานในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ เป็นธรรม และคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้เรียน ผลการประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า แนวทางดังกล่าวมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นระบบ และยั่งยืน

คำสำคัญ: ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน; เทคโนโลยีดิจิทัล; หลักพรหมวิหาร 4

Abstract

This research aimed to: 1) examine the current conditions of care systems using digital technology; 2) develop operational guidelines based on the Four Brahmavihara principles; and 3) propose and evaluate these guidelines. A qualitative research methodology was employed. Data were collected through in-depth interviews with 15 key informants, additional in-depth interviews with 5 informants, and a focus group discussion with 7 experts. Data were analyzed using inductive analysis.

The findings revealed that schools continuously implemented care systems across five dimensions: student identification, screening, development and promotion, prevention and assistance, and student referral. These processes were driven by collaboration among administrators, teachers, and parents. However, data management still relied heavily on paper-based systems, with no integrated central database, resulting in fragmented data, limited continuity, and inefficiencies in data analysis and monitoring. In addition, teachers' workload and insufficient digital competency development hindered the effective use of data for proactive student support. The proposed guidelines emphasize a systematic approach under strong administrative leadership, integrating digital technologies such as cloud computing, centralized databases, digital tools, internet networks, mobile devices, and social media platforms. These technologies support systematic data collection, analysis, and utilization across all five dimensions. The implementation is grounded in the Four Brahmavihara principles loving-kindness (Metta), compassion (Karuna), empathetic joy (Mudita), and equanimity (Upekkha) to ensure fairness, ethical decision-making, and respect for students' dignity. The evaluation by experts indicated that the proposed guidelines were appropriate, feasible, and beneficial. They can be effectively applied to enhance student support systems, making them more systematic, efficient, and sustainable.

Keywords: Care System; Digital Technology; Four Brahmavihara Principles

บทนำ

สังคมไทยในยุคดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลให้วิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนในวัยเรียนต้องเผชิญกับความท้าทาย ทั้งด้านพฤติกรรม อารมณ์ และสังคม ซึ่งหากขาดทักษะในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม อาจนำไปสู่ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงและปัญหาสุขภาพทางจิต ทั้งนี้ ข้อมูลจากกรมสุขภาพจิตระบุว่า เด็กและเยาวชนไทยมีแนวโน้มเผชิญปัญหาสุขภาพจิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าเด็กวัยเรียนประมาณ 1 ใน 5 มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหลังสถานการณ์โควิด-19 (กรมสุขภาพจิต, 2565)

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพจึงจำเป็นต้องอาศัย “ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน” ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักและต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังพบข้อจำกัดด้านภาระงานของครู การจัดเก็บข้อมูลที่ไม่เป็นระบบ และการติดตามผลที่ไม่ต่อเนื่อง ส่งผลให้

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่ทั่วถึงและไม่ทันต่อสถานการณ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

ในขณะเดียวกัน เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการศึกษา โดยสามารถนำมาใช้ในการรวบรวม วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลนักเรียน เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความรวดเร็ว แม่นยำ และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการดำเนินงานดังกล่าวควรตั้งอยู่บนฐานคุณธรรม โดยเฉพาะหลักพรหมวิหาร 4 ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ซึ่งช่วยส่งเสริมการดูแลผู้เรียนอย่างเข้าใจ เป็นธรรม และยั่งยืน (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2558)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4 เพื่อพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา และยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาในเครือข่ายไตรซิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไตรซิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
3. เพื่อนำเสนอและประเมินการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไตรซิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาใน 3 ลักษณะ คือ ศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร (Documentary investigation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ

1. ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
 - 1.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบริหารทั่วไป และครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของร่างแบบสัมภาษณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษา การพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ได้ โดยผลการประเมินพบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ
 - 1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 15 คน ด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
 - 1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบจากนั้นนำมาตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ

2. ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองสถานศึกษา นักวิชาการศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และพระภิกษุสงฆ์ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาเกี่ยวข้องกับด้านพระพุทธศาสนา

2.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ได้ ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไตรซิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ร่างแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไตรซิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาเรียบเรียงและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

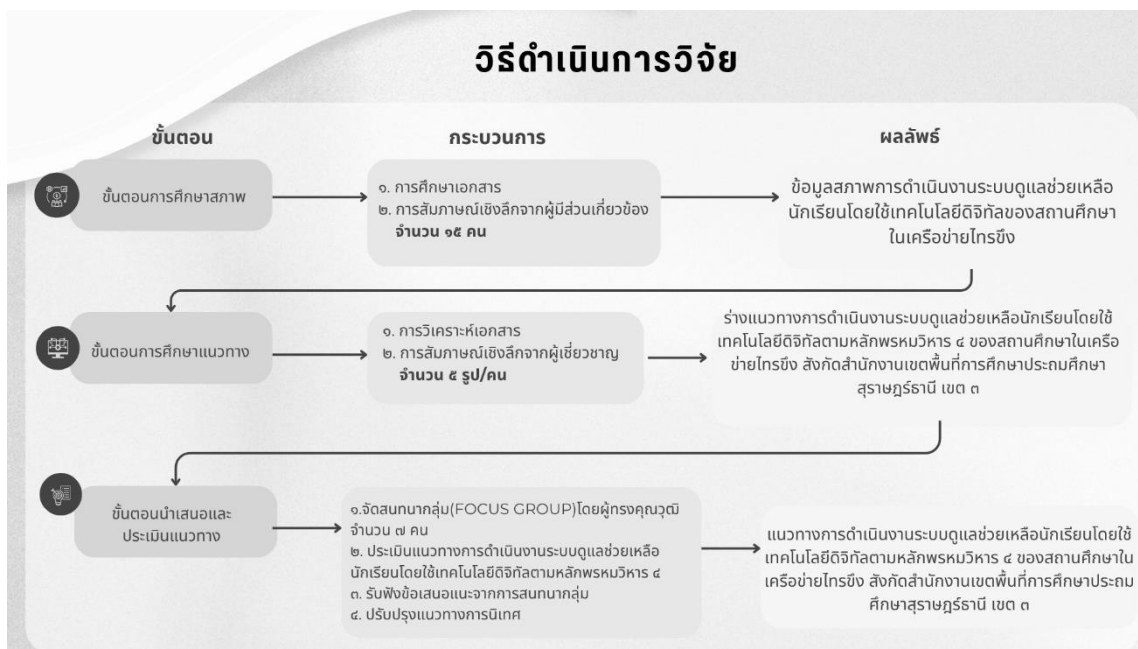
3. ระยะที่ 3 นำเสนอและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4

3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย ประธานเครือข่ายไตรซิง ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา รองสารวัตรงานป้องกันปราบปราม (ทำหน้าที่ชุมชนสัมพันธ์) สถานีตำรวจภูธรพระแสง ครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และพระภิกษุสงฆ์ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาเกี่ยวข้องกับด้านพระพุทธศาสนา

3.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบประเมิน การสนทนากลุ่ม แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไตรซิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 การพิจารณา ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ได้ โดยผลการประเมินพบว่า ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ได้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการนำเสนอและประเมินแนวทางใช้การสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน โดยใช้แบบประเมินสนทนากลุ่ม ประเมินความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินการสนทนากลุ่มแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไตรซิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

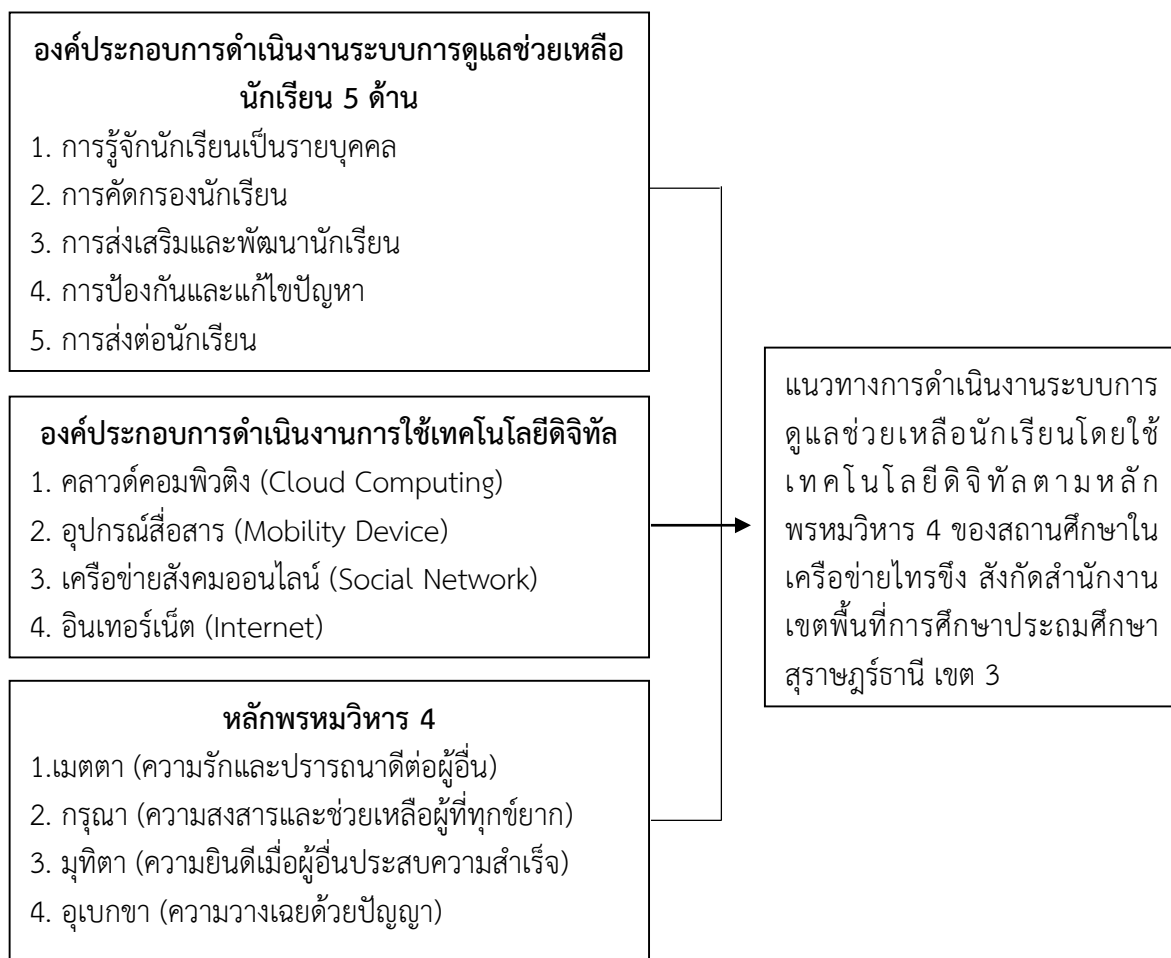
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มมาเรียบเรียงเป็นแนวทางที่สมบูรณ์

ภาพที่ 1 วิธีดำเนินการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่องแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายโทรศัพท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ประกอบด้วย จากการศึกษารายการประกอบโครงการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี 5 ด้านของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2. การคัดกรองนักเรียน 3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5. การส่งต่อนอกจากนี้ จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการ ได้แก่ จีระนันท์ มุลมาตร และคณะ, อัญญาณี สุมณ, เสาวลักษณ์ พันธบุตร ,สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ญัฐดนัย เนียมทอง, เอกชัย กี่สุขพันธ์ โดยใช้วิธีการสังเคราะห์องค์ประกอบที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป พบว่า องค์ประกอบการดำเนินงานในยุคดิจิทัลที่มีความสำคัญ ประกอบด้วย 1) คลาวด์คอมพิวติง (Cloud Computing) 2) อุปกรณ์สื่อสาร (Mobility Device) 3) เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) 4) อินเทอร์เน็ต (Internet) โดยยึดหลักธรรมพรหมวิหาร 4 ประกอบด้วย 1. เมตตา 2. กรุณา 3. มุทิตา 4. อุเบกขา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาในเครือข่ายไตรซิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า สถานศึกษาในเครือข่ายไตรซิง มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริม การป้องกันและช่วยเหลือ และการส่งต่อนักเรียน โดยมีครูประจำชั้นและผู้บริหารเป็นกลไกหลัก และอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนอย่างเป็นระบบ การดำเนินงานมีจุดเด่นด้านความใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียน ส่งผลให้สามารถเข้าใจบริบทและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน รวมทั้งมีกระบวนการคัดกรองและช่วยเหลือที่ชัดเจน และมีการประสานความร่วมมือจากหลายฝ่ายในการส่งเสริมและแก้ปัญหานักเรียนอย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานยังมีข้อจำกัดสำคัญด้านการจัดการข้อมูล โดยยังพึ่งพาระบบเอกสารเป็นหลัก ส่งผลให้ข้อมูลขาดการเชื่อมโยง ไม่เป็นระบบเดียวกัน และการวิเคราะห์ ติดตาม และนำข้อมูลไปใช้ยังไม่ทันต่อสถานการณ์ อีกทั้งยังขาดระบบฐานข้อมูลกลางและเทคโนโลยีที่รองรับการบูรณาการข้อมูลอย่างเป็นเอกภาพ นอกจากนี้ การติดตามพัฒนาการของนักเรียนและการประเมินผลการช่วยเหลือยังขาดความต่อเนื่องในระยะยาว ส่งผลให้ประสิทธิภาพของการดำเนินงานยังไม่เต็มศักยภาพ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนา

ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นระบบสารสนเทศแบบบูรณาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไทราชฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Cloud Computing และเครื่องมือออนไลน์ในการจัดเก็บและบริหารข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ สนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก โดยยึดหลักเมตตาและกรุณาในการเข้าใจผู้เรียนรายบุคคล และใช้อุเบกขาในการพิจารณาข้อมูลอย่างเป็นธรรม 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จาก Google form, Google sheet, อุปกรณ์สื่อสาร, อินเทอร์เน็ต, กลุ่มไลน์, กลุ่มเฟส ในการจำแนกกลุ่มนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ลดอคติส่วนบุคคล และเพิ่มความแม่นยำในการตัดสินใจ สอดคล้องกับหลักอุเบกขาควบคู่กับเมตตาและกรุณาในการดูแลนักเรียนทุกกลุ่มอย่างเหมาะสม 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีการใช้อุปกรณ์สื่อสาร, อินเทอร์เน็ต, ระบบส่วนกลางของสพฐ. ในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจ ส่งเสริมโอกาสอย่างเท่าเทียม โดยสะท้อนหลักเมตตาในการเปิดโอกาส หลักกรุณาในการช่วยเหลือ และหลักมูทิตาในการชื่นชมความสำเร็จของผู้เรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน เป็นการดำเนินงานเชิงรุกโดยใช้ข้อมูลดิจิทัลในการติดตาม วิเคราะห์ และช่วยเหลืออย่างทันทั่วถึง ควบคู่กับการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เรียนและผู้ปกครอง โดยยึดหลักเมตตา กรุณา และมูทิตาในการดูแล และใช้อุเบกขาในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน มีการใช้ Google form, Google sheet, อุปกรณ์สื่อสาร, อินเทอร์เน็ต ในการรวบรวมข้อมูลประสานงาน และติดตามผลการส่งต่ออย่างเป็นระบบ โปร่งใส และต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนตามหลักเมตตาและกรุณา พร้อมทั้งใช้อุเบกขาในการพิจารณาข้อมูลอย่างเป็นกลาง

3. ผลการนำเสนอและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไทราชฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไทราชฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านครอบคลุม 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนาเด็ก 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน โดยบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบคลาวด์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อสาร เครือข่ายสังคมออนไลน์ และอินเทอร์เน็ต เพื่อสนับสนุนการจัดเก็บ วิเคราะห์ และสื่อสารข้อมูลอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และตรวจสอบได้ การดำเนินงานทุกด้านยึดหลักพรหมวิหาร 4 เป็นกรอบแนวทาง ได้แก่ เมตตา (ความปรารถนาให้นักเรียนได้รับสุข) กรุณา (ความปรารถนาให้นักเรียนพ้นทุกข์) มูทิตา (ความยินดีเมื่อนักเรียนได้ดี) และอุเบกขา (การวางใจเป็นกลาง) ส่งผลให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความเป็นระบบ โปร่งใส ทันต่อสถานการณ์ และสอดคล้องกับความต้องการรายบุคคล ผลการนำเสนอและประเมินแนวทางดังกล่าว ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน พบว่า แนวทางมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาในเครือข่ายไทชิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่าสถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างจริงจัง ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริม การป้องกันและช่วยเหลือ และการส่งต่อนักเรียน โดยมีครูประจำชั้นและผู้บริหารเป็นกลไกหลัก อย่างไรก็ตาม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลยังอยู่ในระดับสนับสนุนการปฏิบัติงานมากกว่าการเป็นระบบฐานข้อมูลกลางแบบบูรณาการ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการปฏิบัติจากความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้เข้าใจบริบทชีวิตและความต้องการของผู้เรียนได้อย่างลึกซึ้ง ทั้งนี้เนื่องจากครูมีบทบาทใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การจัดการข้อมูลยังพึ่งพาเอกสาร ส่งผลให้การวิเคราะห์ข้อมูลไม่ต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุภัสสร สุริยะ (2562) ที่พบว่าด้านนี้มีระดับการดำเนินงานสูงเนื่องจากความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษามีกระบวนการคัดกรองที่เป็นระบบ ใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งและการพิจารณาร่วมกันของครูและผู้บริหาร ช่วยเพิ่มความรอบคอบและลดอคติในการตัดสินใจ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานตามขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดด้านระบบสารสนเทศส่งผลให้การติดตามข้อมูลยังไม่ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับลักขณา ภูมาตนา (2559) ที่พบว่าการทำงานมีโครงสร้างชัดเจน แต่ยังคงพัฒนาด้านการจัดการข้อมูล 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน โดยอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษายึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา อย่างไรก็ตาม การติดตามและประเมินผลยังขาดเครื่องมือดิจิทัลที่เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ แพรพลอย พัฒนะแสง (2565) ที่เสนอว่าควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการติดตามพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษามีจุดเด่นด้านการดูแลเชิงรุก โดยอาศัยความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้สามารถให้ความช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที ทั้งนี้เนื่องจากบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กเอื้อต่อการดูแลรายบุคคล อย่างไรก็ตาม การบันทึกและติดตามข้อมูลยังขาดความเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ จตุพร บัวระพา (2566) ที่ชี้ว่าการดำเนินงานควรบูรณาการทั้งระบบและหลักคุณธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างรอบคอบ โดยให้ความสำคัญกับการประสานผู้ปกครองและการติดตามผลหลังการส่งต่อ ทั้งนี้เนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญของการช่วยเหลือผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดด้านระบบข้อมูลทำให้การดำเนินงานบางกรณีขาดความชัดเจนและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับสุภัสสร สุริยะ (2562) ที่พบว่าด้านการส่งต่อมีระดับการดำเนินงานต่ำกว่าด้านอื่น

การนำเสนอและประเมินแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไทชิ่ง พบว่า แนวทางมีองค์ประกอบครบถ้วนและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ามีเหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยครอบคลุมกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน และบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการจัดเก็บ วิเคราะห์ และติดตามข้อมูลอย่างเป็นระบบ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่าแนวทางช่วยให้การจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลผู้เรียนมีความเป็นระบบมากขึ้น ทำให้ครูสามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ช่วยลดข้อจำกัดของข้อมูลแบบ

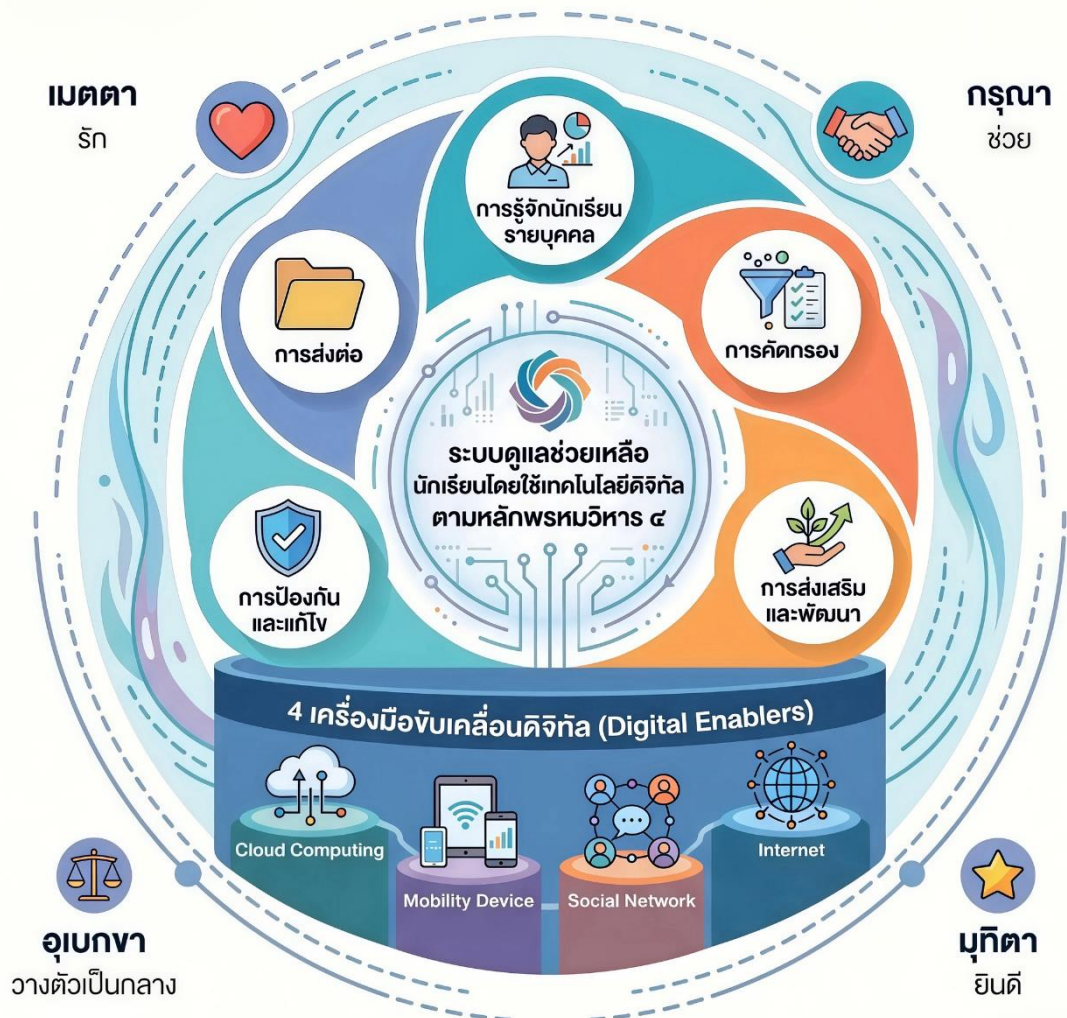

เอกสาร อย่างไรก็ตาม การใช้หลักเมตตา ทำหน้าที่สำคัญในการกำกับการใช้ข้อมูลไม่ให้เป็นเพียงข้อมูลเชิงเทคนิค แต่เป็นข้อมูลที่คำนึงถึงศักดิ์ศรีและความแตกต่างของผู้เรียน ช่วยลดปัญหาการมองนักเรียนเป็นเพียงข้อมูลในระบบ สอดคล้องกับแพรพลอย พัฒนะแสง (2565) ที่เน้นการพัฒนาฐานข้อมูลรายบุคคลควบคู่กับการดูแลเชิงมนุษยธรรม 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางช่วยเพิ่มความแม่นยำในการคัดกรองโดยใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งผ่านระบบดิจิทัลและการมีส่วนร่วมของครูและผู้บริหาร ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีช่วยลดอคติจากการตัดสินใจส่วนบุคคล อย่างไรก็ตาม หลักอุเบกขา มีบทบาทสำคัญในการป้องกันอคติจากอัลกอริทึมหรือข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้การตัดสินใจเป็นกลางรอบคอบ และเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับชัยวิชญ์ เข้มปัญญา (2562) ที่ชี้ว่าการใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจทางการศึกษา 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางช่วยให้การออกแบบกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนมีความสอดคล้องกับศักยภาพรายบุคคล โดยใช้ข้อมูลจากระบบดิจิทัลในการวางแผนและติดตามผล ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีช่วยสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม หลักมูทิตา เข้ามาช่วยเสริมมิติทางจิตใจ โดยเน้นการชื่นชมและเสริมแรงเชิงบวก ซึ่งช่วยลดข้อจำกัดของระบบดิจิทัลที่มักเน้นผลลัพธ์เชิงตัวเลขเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับแพรพลอย พัฒนะแสง (2565) ที่พบว่าด้านการส่งเสริมเป็นด้านที่ต้องการพัฒนาในระดับสูง 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางช่วยให้การเฝ้าระวังและช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างรวดเร็วและตรงจุด โดยใช้ข้อมูลดิจิทัลในการติดตามพฤติกรรมและความเสี่ยง ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีช่วยให้สามารถวิเคราะห์แนวโน้มปัญหาได้ล่วงหน้า อย่างไรก็ตาม หลักกรุณา มีบทบาทสำคัญในการลดความแข็งแกร่งของระบบอัตโนมัติ ทำให้การช่วยเหลือไม่เพียงกระบวนการเชิงระบบ แต่เป็นการช่วยเหลือที่เข้าใจความทุกข์ของผู้เรียนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับจตุพร บัวระพา (2566) ที่เน้นการบูรณาการหลักพรหมวิหาร 4 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลเชิงมนุษยธรรม 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางช่วยให้กระบวนการส่งต่อมีความชัดเจน เป็นระบบ และสามารถติดตามผลได้ต่อเนื่องผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้เนื่องจากมีการใช้ฐานข้อมูลและช่องทางสื่อสารที่เชื่อมโยงกัน อย่างไรก็ตาม การบูรณาการหลักพรหมวิหาร 4 โดยเฉพาะเมตตาและอุเบกขาช่วยให้การส่งต่อดำเนินไปอย่างระมัดระวัง ไม่ตีตราผู้เรียนและตัดสินใจบนฐานข้อมูลอย่างเป็นธรรม ลดปัญหาการใช้ข้อมูลอย่างไม่เหมาะสม สอดคล้องกับภาพิมล ชัยขันธ (2561) ที่เสนอให้พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางและการจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ

องค์ความรู้ที่ได้

แนวการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ตามหลักพรหมวิหาร 4 ของสถานศึกษาในเครือข่ายไทราชฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีการศึกษาเรื่อง กระบวนการดำเนินงานประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ใช้เทคโนโลยีหลัก ได้แก่ คลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) และอินเทอร์เน็ต (Internet) ในการจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลนักเรียนแบบรายบุคคลผ่านระบบฐานข้อมูลกลาง รวมถึงใช้อุปกรณ์สื่อสาร (Mobility Device) ในการบันทึกข้อมูลภาคสนาม เช่น การเยี่ยมบ้าน โดยยึดหลัก เมตตา เป็นสำคัญ เพื่อให้การเก็บข้อมูลตั้งอยู่บนความเข้าใจ ความปรารถนาดี และเคารพศักดิ์ศรีของผู้เรียน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียนใช้คลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) และเครื่องมือ ดิจิทัลในการรวบรวม วิเคราะห์ และจำแนกข้อมูลจากหลายแหล่ง พร้อมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) เป็นช่องทางรับข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ปกครอง โดยยึดหลัก อุเบกขา ในการพิจารณาข้อมูลอย่างเป็นกลาง ลดอคติทั้งจากบุคคลและระบบ 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนใช้เทคโนโลยีครบทุกด้าน ได้แก่ Cloud Computing

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน Internet และ Mobility Device ในการจัดกิจกรรมและติดตามผลรวมถึง Social Network เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม โดยยึดหลัก มุทิตา เป็นฐานในการชื่นชม ส่งเสริม และเสริมแรง เชิงบวกต่อการพัฒนาการของผู้เรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ใช้ Internet และ Mobility Device ในการติดตามพฤติกรรมแบบใกล้ชิดและทันเวลา ร่วมกับ Cloud Computing ในการวิเคราะห์ ความเสี่ยง และ Social Network ในการประสานงานอย่างรวดเร็ว โดยยึดหลัก กรุณา เพื่อมุ่งบรรเทา ปัญหาและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมและทันทั่วทั้งที่ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ใช้ Cloud Computing เป็นฐานข้อมูลกลางในการจัดทำข้อมูลการส่งต่อ ใช้ Internet และ Mobility Device เพื่อประสานงาน กับหน่วยงานภายนอก และใช้ Social Network ในการสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลัก เมตตา และ อุเบกขา ควบคู่กัน เพื่อให้การตัดสินใจส่งต่อเป็นไปอย่างรอบคอบ เป็นธรรม และไม่ตีตราผู้เรียน

ภาพที่ 3 องค์ความรู้ของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ควรกำหนดนโยบาย พัฒนาระบบฐานข้อมูลนักเรียนกลางในรูปแบบดิจิทัล เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริม การป้องกันและช่วยเหลือ และการส่งต่อ ให้สามารถใช้งานร่วมกันระหว่าง

สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดการพึ่งพาระบบเอกสาร และเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ ติดตาม และช่วยเหลือนักเรียนอย่างทันต่อสถานการณ์

1.2) เครือข่ายสถานศึกษาใดซึ่งควรกำหนดให้หลักพรหมวิหาร 4 ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา เป็นกรอบคุณธรรมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนควบคู่กับการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความเข้าใจผู้เรียน เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ใช้ข้อมูลอย่างเป็นธรรม และส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนเชิงองค์รวม

1.3 สถานศึกษาควรกำหนดระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับเขตพื้นที่ โดยใช้ตัวชี้วัดร่วมและเครื่องมือดิจิทัล ในการประเมินผล เพื่อสนับสนุนการใช้ข้อมูลเพื่อการพัฒนา (Developmental Evaluation) มากกว่า การควบคุมตรวจสอบ ลดภาระงานครู และสร้างการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นระบบฐานข้อมูลกลาง และพัฒนาแนวปฏิบัติหรือคู่มือการดำเนินงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ให้สถานศึกษานำไปปรับใช้ตามบริบทได้อย่างเป็นระบบ

2.2 สถานศึกษาในเครือข่ายใดซึ่ง ควรนำแนวทางที่พัฒนาขึ้นไปใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน พร้อมพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลด้วยเครื่องมือดิจิทัล เพื่อใช้ข้อมูลในการพัฒนาองค์กร อย่างต่อเนื่อง

2.3 ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนรายบุคคล โดยใช้ข้อมูลจากระบบดิจิทัลควบคู่หลักพรหมวิหาร 4 เพื่อเสริมสร้างการดูแลที่เข้าใจ ผู้เรียนอย่างรอบด้าน เป็นธรรม และลดการตัดสินใจจากดุลยพินิจส่วนบุคคล

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีของครูประจำชั้นเพื่อสนับสนุน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.2 ควรศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง (Digital Student Support Platform) สำหรับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบบูรณาการ

3.3 ควรศึกษา คู่มือการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ตามหลักพรหมวิหาร 4 ในระดับเครือข่ายสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

จตุพร บัวระภา. (2566). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามหลักพรหมวิหาร 4 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพุทธบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ชัยวิชญ์ เข้มปัญญา.(2562). สภาพและแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม.

- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2558). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิธรรมทานกุศลจิต,
- แพรวพลอย พัฒนะแสง. (2565). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภาพิมล ชัยจันทร์. (2561). การบริหารงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลตามแนวนโยบาย Thailand 4.0. *วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต*, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มุกดา อนุกานนท์. (2554). การศึกษาพฤติกรรมตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารการศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต*, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลักขณา ภูมัตนา. (2559). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ, *วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และผู้นำทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสยาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

